

Adriana STOICHIȚOIU ICHIM¹

CÂTEVA CONSIDERAȚII DESPRE *STIL* ȘI DINAMICA LEXICULUI ROMÂNESC ACTUAL

How to cite this paper:

Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2025, "Câteva considerații despre *stil* și dinamica lexicului românesc actual", in *Theoretical and Applied Linguistics@ro*, Volume I, Issue 1/2025, p. 285-300, DOI: 10.62229/talatroi/1_25/12.

A FEW REMARKS ON *STIL* AND THE DYNAMICS OF PRESENT-DAY ROMANIAN VOCABULARY

Abstract. The present paper aims at investigating – from a multidisciplinary (etymological, semantic, functional) perspective – the impact of English on some terminologies formally and semantically related to the concept of *style* (such as clothing, hairdressing and cosmetics). The analysis is based on a corpus including simple, compound and phrasal terms selected from the online media and websites on the Internet.

Two major categories of specialized terms are taken into consideration: English borrowings (still looking foreign in form) and different types of calques (structural, phraseological, semantic) reproducing English models by means of Romanian words, mostly of French origin.

It is worth noting that most of these neologisms are not listed in the general dictionaries of contemporary Romanian, despite their increasing frequency not only in the jargon of experts, but also in journalese, advertising, and the everyday language of social networks.

In the end, the study briefly presents from a functional perspective the discursive functions performed in specialized texts, in journalese and in advertising by the "necessary" vs "superfluous" Anglicisms included in the "hybrid" family of the word *stil*.

Keywords: "hybrid" family, Anglicism, borrowing, calque, terminology

¹ Universitatea din București, adrianaichim@yahoo.fr

1. Introducere

Articolul de față își propune evidențierea unui aspect particular al îmbogățirii lexico-semantice a românei actuale, respectiv apariția unor familii etimologice „hibride”², care includ împrumuturi (lexicale și frazeologice), alături de calcuri (lexicale, frazeologice și semantice), legate între ele prin etimoane raportabile, direct sau indirect, la un unic „strămoș”. În acest caz, avem în vedere relațiile formale și semantice stabilite între rom. *stil*, fr. *style* și engl. *style*, ca descendenți ai etimonului comun (lat. *stilus* < ngr. *stylos*).

Corpusul examinat provine, în principal, din presa online (atât generalistă, cât și mondenă/tabloidă) a ultimului deceniu, întrucât discursul publicistic și-a demonstrat de-a lungul timpului capacitatea de a propune și a difuza în uzul comun o gamă largă de inovații lexicale. Au fost luate, de asemenea, în considerare texte publicitare, site-uri și bloguri specializate în domeniile vestimentației, al cosmeticii și al coafurii.

Citatele din corpus sunt însoțite de data publicării sau a accesării.

Metodologia pentru care am optat combină abordări specifice etimologiei, semanticii și lingvisticii funcționale.

2. Analiza etimologică și semantică a corpusului

Prin raportare la DEX – considerat corpus de excludere – vom considera ca inovații de dată recentă numai unitățile lexicale și sensurile care nu sunt înregistrate în dicționarul academic, chiar dacă unele dintre acestea figurează în DCR³ și DER⁴, fiind frecvent atestate atât în discursul specializat, cât și în uzul comun.

Conform DEX, familia lexicală a cuvântului polisemantic *stil* (din fr. *style*, lat. *stilus*) include împrumuturi din franceză perfect asimilate fonetic, grafic și morfologic (*stilistic*, *stilistică*, *stilist*, *stilistician*, *a stiliza*, *a (se) stila*, *stilism*), precum și derivate ale acestora create pe teren românesc (*stilizare*, *stilizat*, *stilat*). Unele dintre acestea și-au adăugat sensuri noi prin calchierea după modele din engleză (vezi *infra* 2.2).

² Pentru diverse accepții ale termenului *hibridizare*, vezi Kortas (2019) și Stoichițoiu Ichim (2018b).

³ În DCR³ sunt înregistrați termenii *stilist*, *hair stylist*, *hair styling*, *styling*, *stylish*.

⁴ În DER sunt incluse anglicismele *lifestyle*, *hairstilist*, *hairstyling*, *street style*, *styling*, *stylish*.

Examinarea sub *aspect etimologic* a corpusului de inovații confirmă atât „ospitalitatea”, cât și „creativitatea” românei actuale (cf. Avram 1993).

2.1. Împrumuturi directe

Caracterul „ospitalier” este evidențiat de prezența împrumuturilor directe din engleză, care și-au păstrat grafia și pronunția din limba-sursă (pentru impactul englezei asupra românei actuale, vezi Avram 1997; Constantinescu, Popovici, Ștefănescu 2002; Zafiu 2003; Stoichițoiu Ichim 2006).

2.1.1. Unități lexicale monomembre

Substantivul *style*⁵ apare exclusiv în compuse englezești împrumutate ca atare (*Lifestyle* – titlu de rubrică în presă – <https://www.libertatea.ro>, 16.05.2025) sau în colocații consacrate desemnând stiluri vestimentare: *street style* – <https://vgeneration.ro>, 17.06.2020; *urban style* – <https://verandamall.ro>, 18.05.2021; *western style* – <https://www.euronews.ro>, 02.05.2025.

Substantivul neutru *styling*⁶ este frecvent atestat cu sensurile consemnate în DCR₃ și DER:

(a) înfățișare, mod elegant de prezentare, de asortare și combinare a elementelor unei ținute vestimentare (sinonim cu *stilizare* – vezi *infra* 2.2.2):

- (1) *Styling* înseamnă de la a combina hainele într-un mod mai interesant până la a pune accesoriile potrivite; Fustele scurte pot fi integrate în *styling-uri* boho, disco, minimaliste (<https://www.stiri-lekanald.ro>, 15.09.2023).

⁵ ‘The noun is derived from Middle English *stile* [...], from Old French *style*, or from Medieval Latin *stylus*, both from Latin *stilus*’ (<https://en.wiktionary.org/wiki/style> – accesat: 3 mai 2025).

⁶ Pentru proliferarea anglicismelor în *-ing* în diverse terminologii ale românei actuale, vezi Stoichițoiu Ichim (2024).

(b) arta aranjării părului:

- (2) Părul arată mereu ordonat, fără să necesite ore întregi de *styling* sau produse pentru fixare (<https://www.stirilekanald.ro>, 15.09.2023); *Hair stylingul* este o expresie artistică. *Hair stylistul* improvizează, vine cu perspective noi în materie de tunsori și coafuri (<https://salonmanifest.ro>, 18.06.2025).

(c) produse sau instrumente profesionale pentru coafură:

- (3) Produsele de *styling* sunt necesare pentru a păstra forma perfectă a coafurii pentru o perioadă mai lungă de timp (<https://www.elegant.ro>, 24.04.2021); În cazul în care se folosesc aparate de *styling*, protecția termică trebuie să fie aplicată (<https://m.dcnews.ro>, 24.04.2021).

Anglicismul *styling* apare cu sensurile menționate și în alte colocații, neînregistrate în DCR₃ și DER:

(a) *food styling* (tehnica publicitară în spoturi TV, reviste etc. de a prezenta produse culinare într-o modalitate atractivă din punct de vedere vizual):

- (4) Știu că mai sunt una, două femei care fac *food styling* [...]. Ele și-au dezvoltat și abilitatea de a stiliza produsele pe care le fotografiază (<https://www.alistmagazine.ro>, 11.03.2024).

(b) sintagme englezești (*styling tips*, *styling tricks*) sau hibride (trucuri de *styling*; *styling personal*) (vezi *infra* 2.2.2).

Adjectivul invariabil *stylish* este utilizat, adesea la superlativ, în funcție de context, cu sensurile consemnate în dicționarele de referință (DCR₃, DER): „elegant”, „modern”, „rafinat”, „stilat”. Reținem posibilitatea de a se asocia cu referenți [+Uman] sau [+Animat]:

- (5) Gala MET 2025: Cele mai hot și *stylish* cupluri de vedete (<https://www.elle.ro> – 6.05.2025); Top 7 *cele mai stylish* genți de rafie ale noului sezon (<https://artfm.ro>, 30.03.2017); Cu ce porți jacheta supradimensionată într-o ținută de zi *super stylish* (<https://www.andreearaicu.ro>, 31.10.2017).

Substantivul *stylist* (cu o bogată polisemie în engleză) este atestat cu grafie etimologică exclusiv în compusul *hairstylist*, concurat de neologisme de origine franceză, complet asimilate în română (*coafor* sau *coafor-stilist*):

- (6) *Hair styliștii* explică faptul că, atunci când alegem o nouă culoare [de vopsea pentru păr], trebuie să ținem cont de cum ne vom simți cu acea nuanță (<https://www.unica.ro>, 27.08.2024).

2.1.2. Unități lexicale plurimembre

Aceste sintagme substantivale, împrumutate ca atare din engleză și neincluse în DCR₃ sau DER, apar ocazional în română, fiind substituite, de regulă, prin calcuri frazeologice totale sau parțiale (vezi *infra* 2.2.1):

- *Style icon* „persoană celebră, emblematică”, „trendsetter în domeniul modei”:

- (7) Kate Middleton, recunoscută pentru eleganța și rafinamentul său, a devenit un adevărat *style icon* pentru milioane de oameni din întreaga lume (<https://redactia.ro>, 25.03.2024).

- *Styling tips* „secrete”, „trucuri”, „idei” în domeniul vestimentar:

- (8) *Styling tips*: Cum să porți tricoul alb cu stil. Cu un styling corect, tricoul alb poate deveni piesa-cheie a celor mai chic ținute ale tale (<https://city-park.ro>, 25.07.2017).

2.2. Calcuri

„Creativitatea” limbii române (teoretizată de Avram 1993: 26) este demonstrată de prezența diverselor tipuri de calcuri care coexistă frecvent, în același text, cu modelele lor din engleză (vezi Constantinescu, Popovici, Ștefănescu 2002: 189-191; Moroianu 2003; Stoichițoiu Ichim 2006: 68-93).

Considerat un procedeu mixt de îmbogățire a vocabularului, calcul prezintă o serie de avantaje față de împrumut: accesibilitatea asigurată

prin utilizarea unui material lexical cunoscut, „transparența” structurală și evitarea dificultăților de asimilare. Între dezavantaje (mai grave în cazul terminologiilor) pot fi menționate imprecizia semantică sau ambiguitatea, polisemia sau „opacizarea” legăturilor etimologice din limba-sursă.

2.2.1. Calcuri frazeologice

Calcurile frazeologice în sens strict se realizează prin traducerea literală (totală sau parțială) a unor structuri din engleză, având – în unele cazuri – și echivalente în franceză.

Engl. *style icon*⁷ este calchiat în română prin sintagmele nominale *icoană de stil*, *icon al stilului* sau *icon în materie de stil*. Se remarcă aici influența în plan semantic și morfologic a modelului din franceză și existența, în româna actuală, a dubletului etimologic⁸ *icoană* (cu sensul recent adăugat celui din v.sl. *ikona*) – *icon* (împrumutat din engleză⁹):

- (9) Această apariție a Reginei Letizia demonstrează încă o dată atenția sa pentru detalii și capacitatea de a combina piese vestimentare într-un mod elegant și sofisticat, confirmând statutul său de *icoană de stil* (<https://okmagazine.ro>, 10.06.2025).

Cu sens similar, circulă în presa mondenă anglicismul *fashion icon* (<https://okmagazine.ro>, 14.01.2025), calchiat parțial sub forma *icon al modei* (<https://adevarul.ro>, 2.03.2024).

Engl. *styling tips/tricks* apare calchiat total (*trucuri stilistice* – <https://www.kudika.ro>, 10.11.20214) sau parțial (*trucuri de styling* – <https://www.eva.ro>, 3.06.2021), cele două variante putând alterna în același text:

⁷ Cf. fr. *icône de style*: „Brigitte Bardot n’est pas seulement une *icône de style*, elle a aussi été l’idéal féminin aussi bien des hommes que de femmes de toute une génération” (<https://www.elle.fr> – accesat: 10 mai 2025).

⁸ Pentru tipologia dubletelor lexicale din română, vezi Moroianu (2005).

⁹ Anglicismul *icon* apare atât în DCR₃, cât și în DER, unde are sensul: „Persoană faimoasă pe care oamenii o admiră, fiind un simbol într-un domeniu (mai ales în muzică, fashion)”.

- (10) 10 *trucuri de stil* pe care le poți fura de pe podium [...]. Nu doar că sunt foarte cool, dar aceste noi *trucuri de styling* pot face hainele vechi să pară noi, iar pe cele ieftine, luxuriante (<https://m.ele.ro> – accesat: 18 aprilie 2025).

Compusul *lifestyle* din engleză este dublat în română de sintagma nominală *stil de viață*:

- (11) În secțiunea *Lifestyle* te așteptăm cu articole despre un *stil de viață* sănătos și cum să faci față provocărilor vremurilor moderne (<https://donaonline.ro> – accesat: 10 mai 2025).

Sintagma *style lesson* din engleză apare în contexte referitoare la modă exclusiv sub forma calcului frazeologic *lecție de stil*: „Melania, *lecție de stil* și eleganță în ziua investiției lui Donald Trump” (<https://libertatea.ro>, 21.01.2025).

În mod similar, sintagma englezească *style statement*¹⁰ este utilizată în texte privind vestimentația numai sub forma calchiată *declarație de stil*, devenită un adevărat clișeu jurnalistic și publicitar în virtutea conotațiilor de prestigiu asociate:

- (12) Ochelarii de soare pot fi o *declarație de stil* pe care merită să o iei în considerare, aceștia transmit un mesaj elocvent despre personalitatea ta (<https://lens.ro>, 21.06.2025).

2.2.2. Calcuri semantice

Calcurile semantice reprezintă împrumuturi de sens prin care cuvântul din limba receptoare își îmbogățește semnificatul sub influența corespondentului

¹⁰ În schimb, anglicismul *statement*, cu un sens mai vag decât cel din engleză („A *statement* is something that you say or write which gives information in a formal or definite way” – <https://www.collinsdictionary.com>), circula independent în discursul despre modă, atât cu valoare substantivală („Imprimeurile sunt un *statement* estival ce nu se demodează niciodată” – <https://www.unica.ro>, 30.04.2025), cât și adjectivală („eșarfe *statement*”; „nuanță *statement*” – <https://adevarul.ro>, 30.01.2025).

său formal și/sau semantic dintr-o limbă străină (pentru calcurile semantice după modele din engleză, vezi Avram 1993: 19-21; Stoichițoiu Ichim 2006: 75-84). Din perspectiva neologiei semantice, procedeul implică modificări la nivel semantic (al semnelor inerente și al relației cu referentul), la nivel sintactic/contextual și discursiv¹¹.

În cazul cuvintelor din lexicul general care își adaugă sensuri specializate, intrând într-un jargon profesional, analiza implică și aspecte de natură sociolingvistică (cf. Guilbert 1975: 80-83) și funcțională (vezi *infra* 4).

Calcurile semantice prezentate în continuare ar putea fi explicate prin etimologie multiplă¹² deoarece sensurile recent apărute în română există atât în engleză, cât și în franceză, limbi care au un important fond lexical comun (cf. Avram 1993: 9; Treps 2003; Walter 2003). Cu toate acestea, din punctul nostru de vedere, calcurile în discuție reprezintă împrumuturi de sens exclusiv din engleză în virtutea unor argumente de ordin cronologic și sociocultural, care le plasează în contextul creșterii spectaculoase a numărului de anglicisme înregistrate după 1990 în limbajul curent și în cele mai multe terminologii (inclusiv în cea vestimentară, a coafurii și a cosmeticii). În consecință, calcurile semantice după engleză îmbogățesc semantismul unor neologisme de origine franceză, complet asimilate în română și înregistrate în DEX ca polisemantice, fără a fi excluse posibile coliziuni omonimice sau paronimice.

Adjectivul *stilat* figurează în DEX ca derivat al verbului *a (se) stila*, cu mențiunea „cf. fr. *stylé*”, având sensul „(despre oameni) care are o comportare, o ținută aleasă, civilizată; manierat”. Pe lângă acest sens (atestat într-un titlu din presă, precum „Maxima a Olandei, una dintre cele mai *stilate* regine ale lumii” – <https://okmagazine.ro>, 18.04.2025), adjectivul românesc este utilizat cu un sens extins, inclusiv asociat unor referenți

¹¹ „Toute néologie sémantique produit conjointement un triple changement, changement dans la combinatoire de l'unité, changement du référent crée ou modifié par celle combinatoire, avec interaction signifié et référent, changement enfin dans le domaine discursif” (Bastuji 1974: 19).

¹² „În legătură cu semantica anglicismelor ar mai fi de spus că stabilirea originii sensurilor este și mai dificilă decât a originii cuvintelor ca unități lexicale și că etimologia multiplă este o realitate care trebuie admisă și aici în situații ca aceea a verbului *a realiza*, întrucât sensul 'a-și da seama' se explică atât prin sursa directă engleză, cât și prin filiera franceză” (Avram 1993: 21).

cu trăsătura [–Animat], după modelul engl. *stylish* („Someone or something that is stylish is smart, elegant and fashionable”, cu sinonimele *chic*, *fashionable*, *trendy*, *classy* etc.):

- (13) 2025 aduce în prim-plan sandale comode, versatile și *extrem de stilate* (jurnaluldearges.ro, 14.05.2025); Cele mai noi tendințe pentru manichiura de vară 2025: modele de unghii *stilate*, de la neon la efecte de aura (<https://global-fashion.ro>, 5.06.2025).

Substantivul *stilism*, provenit din fr. *stylisme* (conform DEX), apare în anunțuri publicitare cu sensul recent adăugat „design vestimentar” după modelul engl. *stylism* (glosat prin *fashion design* în CD):

- (14) La cursul de *Stilism* începători Dalles Go vei descoperi, sub îndrumarea celor mai cunoscuți stiliști de modă, cum să-ți conturezi un stil vestimentar individualizat prin exploatarea noțiunilor de personal styling (<https://dallesgo.ro/> – accesat: 24 octombrie 2024). Absolvind oricare dintre cursurile din domeniul Fashion Designului sau *Stilism* vei avea parte de o experiență completă de învățare (<https://www.ateliereleilbah.ro/> – accesat: 24 octombrie 2024).

Substantivul *stilst* < fr. *styliste*, figurând în DEX exclusiv cu sensul (2) „creator de modă” (cf. fr. *styliste*/créateur de mode), este frecvent atestat în mass-media și în publicitate – după modelul engl. *stylist* – cu o varietate de sensuri (majoritatea în sintagme terminologice¹³).

(a) *Stylist* (< fr. *styliste*) este utilizat – prin restrângerea sensului – ca sinonim pentru *hairstylist* (cu care poate alterna în același text):

- (15) Zece *hairstiliști* talentați au fost aleși de către un juriu de specialitate și s-au calificat în finala concursului. *Stiliștii* au trecut prin trei

¹³ De exemplu, în terminologia modei din engleză apar sintagmele *editorial stylist*, *personal stylist*, *product stylist*, *catalog stylist*, *wardrobe stylist*, *fashion show stylist* (<https://jtdotcom.wordpress.com>, 18.05.2016).

probe: vopsit, tuns și coafat lejer, respectând tendințele anului 2015 (<https://www.divahair.ro> – accesat: 25 iunie 2025).

Denumirea oficială a profesiei, conform *Clasificării Ocupațiilor din România* este *coafor stilist* (cod 514103), distinct de *coafor* (cod 514101) și *frizer* (cod 514102):

- (16) Calificarea *coafor stilist* oferă pregătirea de specialitate necesară pentru prestarea serviciilor prin conceperea și realizarea lucrărilor de coafură, frizerie și machiaj, atât a celor obișnuite, cât și a celor stilizate [...] consilierea clienților pentru alegerea celor mai potrivite tunsori, coafuri / frizuri și colorări ale părului - 10.SPP_niv4_Coaforstilist – <https://www.edu.ro> – accesat: 25 iunie 2025).

(b) *Stilist protezist de unghii* (cf. engl. *nail stylist*) apare exclusiv în oferte publicitare pentru cursuri de specialitate:

- (17) La Cursul de Unghii False sau de *Stilist Protezist de Unghii*, cum este el numit în legislația din România, poți participa chiar dacă nu ai o diplomă de manichiură-pedichiură. Acest curs de unghii cu gel se adresează celor care iubesc arta aplicării și decorării unghiilor false (<https://www.ateliereleilbah.ro/> – accesat: 11 mai 2021).

(c) *Stilist alimentar/culinar* (cf. engl. *food stylist*) denumește specialistul în *food styling*, implicat în realizarea blogurilor culinare:

- (18) Ce face un *stilist alimentar*? Un *stilist culinar* merge dincolo de simpla pregătire a mâncărurilor – presupune să le facă atractive din punct de vedere vizual [...]. În industria publicitară, un *stilist alimentar* joacă un rol crucial în a face produsele să arate atrăgătoare (<https://www.institutescoffier.com>, accesat: 18 iunie 2025).

(d) *Stilist vestimentar*¹⁴ (cf. engl. *fashion stylist*) este definit în terminologia specialiștilor prin sublinierea diferențelor față de alte profesii din industria modei (*designer vestimentar, consultant de stil, celebrity stylist*) (vezi Stoichițoiu Ichim 2018: 99, 2021: 140).

(19) *Designerul vestimentar* creează îmbrăcămintea [...] *Stilistul vestimentar* este acea persoană care alege îmbrăcămintea și/sau accesoriile pentru o reclamă sau un editorial de modă (<https://institutuldemoda.ro>, 15.01.2020).

(20) *Stilistul* folosește modelele și recuzita pe care le are la îndemână pentru a da viață hainelor în pictorialele, show-urile de modă sau vitrinele pe care le concepe (<https://ralucadobrovolschi.ro>, 30.07.2015).

(e) *Stilist personal* (cf. engl. *personal stylist*) este utilizat în alternanță cu sintagmele *fashion consultant, consultant vestimentar* și *style coach*:

(21) Rolul unui *stilist personal* este acela de a identifica stilul vestimentar potrivit pentru tine din punctul de vedere al fizionomiei, conformației fizice, caracterului, ocupației și, nu în ultimul rând, mesajului pe care vrei să-l trimiți despre tine (<https://ginabutiuc.ro> – accesat: 11 mai 2021). *Stilistul tău personal* virtual e soluția perfectă pentru a-ți (re)descoperi stilul! (<https://hermosa.ro> – accesat: 18 iunie 2025).

Verbul *a stiliza* (fr. < *styliser*) și derivatele din familia sa lexicală (*stilizare* și *stilizat* – conform DEX) și-au îmbogățit semantismul după modelul engl. *to stylise* („to give a conventional or established stylistic form”) și/sau al engl. *to style* („to design or make in a particular form”). În funcție de domeniul în care sunt utilizați (vestimentație, coafură, manichiură), termenii dezvoltă sensuri mai mult sau mai puțin precise, dublând echivalente românești precum:

¹⁴ În uz apar, izolat, sintagmele *stiliști de modă* și *stiliști de fahsion* (<https://dallesgo.ro/> – accesat: 11 mai 2021).

– *a asorta, a combina, a include într-un ansamblu vestimentar:*

(22) Cum *stilizezi* adidașii Gazelle: Idei de ținute pentru orice ocazie. O pereche de Gazelle alb sau negru aduc eleganță atemporală și pot fi stilizate cu piese monocrome [...]. Combină-i cu denim clasic! (<https://okmagazine.ro>, 21.03.2025).

– *a aranja coafura, sprâncenele sau manichiura:*

(23) La fel ca pixie, tunsoarea bixie necesită o întreținere regulată, dar permite o abordare mai liberă în *stilizare* (<https://www.dcnws.ro>, 24.10.2024). Curs *Stilizare* Pensat Vopsit Sprâncene: Învăță să oferi servicii complete pentru sprâncene într-un curs de *stilizare/pensat* profesionist (<https://anuntul.ro>, 11.05.2021).

(24) *Stilizați-vă* singure unghiile pentru nuntă: Sfaturi și trucuri (<https://okmagazine.ro>, 20.02.2025).

– *a asorta bijuteriile cu tipul de vestimentație:*

(25) Alegerea unui lanț de argint potrivit pentru fiecare tip de decolteu este cheia pentru o *stilizare* eficientă și rafinată (<https://okmagazine.ro>, 20.02.2025).

3. Aspecte funcțional-pragmatice

La prima vedere, majoritatea anglicismelor inventariate (atât împrumuturi, cât și calcuri după modele englezești) pot fi considerate manifestări tipice ale „romglezei” (cf. Stoichițoiu Ichim 2006: 7-28).

Din perspectivă funcțional-pragmatică, ținând seama de motivațiile fiecărei categorii de utilizatori și de funcțiile discursive ale anglicismelor în diverse tipuri de texte, se poate face însă o distincție între *anglicisme* „necesare” vs „de lux” (cf. Constantinescu, Popovici, Ștefănescu 2002: 171-179;

Stoichițoiu Ichim 2018a: 96-103), respectiv „legitime” vs „ilegitime” sau „lexicofage” (Maillet 2016: 12-13).

Primele, aparținând unor tehnoculte, sunt utilizate de profesioniștii domeniilor în care anglicismele își precizează sensul în cadrul unor locații (*hair styling/food styling; coafor-stilist/stilist vestimentar*) și/sau prin definiții de tip terminologic. De regulă, ele sunt lexeme sau sensuri motivate prin absența unui termen românesc adecvat și prin nevoia de precizie sau economie lingvistică. Având circulație internațională, pot fi considerate *mots à vocation internationale* sau *mots sans frontières* (cf. Walter 2003: 329; 166). Prin caracteristicile specifice unui jargon profesional, ele îndeplinesc funcția referențial-denominativă, fiind atestate în comunicarea între specialiști (teoreticieni, practicieni, bloggeri, traineri), în documente oficiale și în discursul jurnalistic de profil.

Anglicismele „de lux”, „la modă” sau *superflue* sunt rezultatul unei opțiuni socioculturale și pragmatistice a utilizatorilor, care recurg la anglicisme nemotivate sub aspect referențial-informativ, dar frecvent utilizate pentru funcția lor „valorizantă” (din perspectiva prestigiului limbii-sursă), atât în discursul jurnalistic, cât și în cel publicitar/comercial (Constantinescu, Popovici, Ștefănescu 2002: 172). Pot fi citate în acest sens adjectivul *stylish*, compusul *lifestyle* și verbul *a stiliza* (împreună cu derivatele sale), aparținând categoriei anglicismelor „lexicofage”, care tind să substituie o serie de sinonime românești mult mai precise și mai nuanțate¹⁵. Funcțiile discursive asociate acestui tip de anglicisme sunt cea „de apel” și cea persuasivă (cf. Pruvost, Sablayrolles 2003: 79-82).

Funcția de „apel” urmărește focalizarea atenției receptorului prin includerea anglicismelor în titluri incitant formulate, inclusiv de tip interogativ: „Despre *styling* și imagine” (<https://www.adinaneculce.ro>, 20.12.2021); „Ce face un *stilist alimentar*?” (<https://www.instituescoffier.com>, 18.06.2025).

Prin funcția persuasiv-argumentativă se explică prezența anglicismelor în texte publicitare referitoare la servicii, cursuri, produse etc., care urmăresc „seducerea” clientului prin conotațiile favorabile, de prestigiu asociate

¹⁵ „Bien des anglicismes, en effet, sont à ce point « lexicofages » que chacun d’eux « dévore » à lui seul, toute une série de mots français plus nuancés, plus précis, plus subtils [...] Loin d’enrichir notre idiome, ils l’appauvrissent, le dénaturent et risquent, à terme, de l’occire” (Maillet 2016: 12-13).

termenului împrumutat sau calchiat (cf. Constantinescu, Popovici, Ștefănescu 2002: 172): „Curs *Lash Stylist*, aplicare gene false fir cu fir” (<https://www.anuntul.ro>, 11.05.2021).

4. În loc de concluzii

Deși caracterul recent al faptelor lingvistice discutate aici nu permite formularea unor concluzii solid fundamentate, considerăm justificată – în contextul globalizării lingvistice – acceptarea conceptului de familie lexico-etimologică „hibridă”, care prezintă interes teoretic pentru relația dintre „ospitalitate” și „creativitate” lexicală, dar și aplicabilitate în domeniul lexicografiei generale și al terminografiei.

CORPUS

<https://adevarul.ro>
<https://adinaneculce.ro>
<https://alistmagazine.ro>
<https://anuntul.ro>
<https://artfm.ro>
<https://city-park.ro>
<https://dallesgo.ro/>
<https://dexonline.ro>
<https://dictionnaire.lerobert.com>
<https://donaonline.ro>
<https://en.m.wiktionary.org>
<https://ginabutic.ro>
<https://global-fashion.ro>
<https://hermosa.ro>
<https://institutuldemoda.ro>
<https://jtdotcom.wordpress.com>
<https://kudika.ro>
<https://lens.ro>
<https://m.dcnews.ro>
<https://m.ele.ro>
<https://okmagazine.ro>
<https://ralucadobrovolschi.ro>

<https://redactia.ro>
<https://verandamall.ro>
<https://vgeneration.ro>
<https://www.andreearaicu.ro>
<https://www.ateliereleilbah.ro/>
<https://www.collinsdictionary.com>
<https://www.divahair.ro>
<https://www.edu.ro>
<https://www.elegant.ro>
<https://www.elle.fr>
<https://www.elle.ro>
<https://www.euronews.ro>
<https://www.eva.ro>
<https://www.instituescoffier.com>
<https://www.libertatea.ro>
<https://www.salonmanifest.ro>
<https://www.stirilekanald.ro>
<https://www.unica.ro>

BIBLIOGRAFIE

- Avram, Mioara, 1993, « La créativité et l'hospitalité' du roumain », *Revue roumaine de linguistique*, 38, 1-3, 23-26.
- Avram, Mioara, 1997, *Anglicismele în limba română actuală*, București, Editura Academiei Române.
- Bastuji, Jacqueline, 1974, « Aspects de la néologie sémantique », *Langages*, 36, 6-19.
- Constantinescu, Ilinca, Victoria Popovici, Ariadna Ștefănescu, 2002, "Romanian", în Manfred Görlach (ed.), *English in Europe*, Oxford, Oxford University Press, 170-194.
- DCR₃ – Dimitrescu, Florica (coord.), Alexandru Ciolan, Coman Lupu, 2013, *Dicționar de cuvinte recente*, ediția a 3-a, București, Logos.
- DER – Căruntu-Caraman, Lgia, 2023, *Dicționar de englezisme recente*, Chișinău, Taicom.
- DEX – *Dicționarul explicativ al limbii române*, online la <https://dexonline.ro>.
- DR – *Dico en ligne*, online la <https://dictionnaire.lerobert.com>.
- Guilbert, Louis, 1975, *La créativité lexicale*, Paris, Larousse.
- Kortas, Jan, 2009, « Les hybrides lexicaux en français contemporain: délimitation du concept », *Meta*, 54, 3, 533-550.
- Maillet, Jean, 2016, *100 anglicismes à ne plus jamais utiliser*, Paris, Le Figaro Littéraire.
- Moroianu, Cristian, 2003, „Un aspect al calcului lingvistic în limba română”, în Gabriela Pană Dindelegan (ed.), *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, București, Editura Universității din București, 377-388.
- Moroianu, Cristian, 2005, „Dublete etimologice lexicale exclusiv neologice”, *Studii și cercetări lingvistice*, 56, 1-2, 159-171.

- Pruvost, Jean, Jean-François Sablayrolles, 2003, *Les néologismes*, Paris, P.U.F.
- Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2006, *Aspecte ale influenței engleze în româna actuală*, București, Editura Universității din București.
- Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2018a, « Emprunts récents à l'anglais dans le lexique roumain du vêtement », *La linguistique*, 54, 1, 91-108.
- Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2018b, „Formații sufixale «hibride» în DCRs”, în Coman Lupu, Alexandru Ciolan, Alessandro Zuliani (ed.), *Studii romanice. Omagiu profesorilor Florica Dimitrescu și Alexandru Niculescu la 90 de ani*, vol. 2, București, Editura Universității din București, 865-971.
- Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2021, « Noms d'occupations empruntés à l'anglais dans le jargon roumain de la mode », *Studii și cercetări de onomastică și lexicologie (SCOL)*, 14, 1-2, 332-348.
- Stoichițoiu Ichim, Adriana, 2024, „Anglicismele în -ing: modă sau necesitate?”, în Bianca Alecu, Cătălina Corbeanu, Mădălina Tăbăcitu, Monica Vasileanu (ed.), *Abordări ale limbii: structuri, uzuri, interfețe. Actele celui de-al 23-lea Colocviu internațional al Departamentului de lingvistică*, București, Editura Universității din București, 359-376.
- Treps, Marie, 2003, *Les mots voyageurs. Petite histoire du français venu d'ailleurs*, Paris, Éditions du Seuil.
- Walter, Henriette, 2003, *Honni soit qui mal y pense. L'incroyable histoire d'amour entre le français et l'anglais*, Paris, Robert Laffont.
- Zafiu, Rodica, 2003, „Sui prestiti recenti dall'inglese: condizionamenti morfologici e scelte culturali”, în Teresa Ferro (ed.), *România e România. Lingua e cultura romena di fronte all'Occidente*, Udine, Forum Editrice Universitaria Udinese, 83-95.

All links were verified by the editors and found to be functioning before the publication of this text in 2025.

DECLARATION OF CONFLICTING INTERESTS

The author declared no potential conflicts of interest with respect to the research, authorship, and/or publication of this article.

FUNDING

The author received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this paper.

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>